

DALTON KINDCENTRUM JONGLAREN: REFLECTEREN IS EEN MUST!

CKC Drenthe wil een professionele en lerende organisatie zijn waar medewerkers reflecteren op hun handelen en elkaar feedback geven. Maar hoe doe je dat? Op Dalton Kindcentrum Jonglaren in Zuidlaren weten ze daar alles van. Reflectie is één van de pijlers van hun (dalton) onderwijs. In een doorgaande lijn van de peutergroep tot en met groep 8 leren kinderen hoe je dat doet. In gesprek met directeur Mariëlle van Santen en leerkracht en daltoncoördinator Gerdien Vonck over (leren) reflecteren en de meerwaarde ervan.

Wat is reflectie en waarom is het belangrijk dat kinderen dat leren?

Reflecteren betekent dat je (samen) terugkijkt op je gedrag of een activiteit. Op wat goed ging en wat beter kan. Je ontwikkelt kennis en inzicht voor een volgende keer. Door kinderen te leren reflecteren leren ze hun eigen ontwikkeling te sturen en zelf

initiatief te nemen. Dat zijn belangrijke vaardigheden voor later.

Hoe ziet onderwijs in reflectie eruit?

Wij stellen vooral vragen. Kinderen beantwoorden deze individueel, in een groepje of samen met de leerkracht. We beginnen er al een beetje mee bij de peuters, maar vanaf groep 1 werken we er

gericht aan. Bij jonge kinderen gaat het vooral om bewustwording van het eigen gedrag. Ze leren dat

DOOR HET MET DE GROEP TE BESPREKEN WORDEN KINDEREN BETROKKEN BIJ HET LEERPROCES EN GAAN ZE ELKAAR OPLOSSINGEN AANDRAGEN.

hun gedrag van invloed is op het resultaat van hun werk. Bij oudere kinderen gaat het meer om het verwoorden van waarom iets goed of minder goed ging, hoe iets beter kan en wat ze daarvoor nodig hebben.

Hoe gaat dat dan concreet?

Op meerdere momenten van de dag zijn er reflectiemomenten. Meestal aan het eind van de instructies, na het zelfstandig (samen)werken en aan het einde van de dag of de week. Het is ook een beetje afhankelijk van de situatie. Als leerkracht kijk je wanneer het nodig is. We gebruiken verschillende werkvormen en leermiddelen. Aan het einde van de dag laten we kleuters bijvoorbeeld met behulp van smileys terugblikken. We vragen waar ze tevreden over zijn, wat leuk was en wat anders had gekund. Door het met de groep te bespreken worden kinderen betrokken bij het leerproces en gaan ze elkaar oplossingen aandragen. Je verbaast je soms hoe goed jonge kinderen dat al kunnen.

Wat doe je in de bovenbouw?

Bij rekenen laten we kinderen van tevoren met behulp van doelenposters aangeven in hoeverre ze een leerdoel al beheersen. Het stimuleert ze na te denken over wat ze ervoor moeten doen. Soms zie je dat kinderen later hun inschatting moeten bijstellen. Daar heb je het dan over. Bij samenwerkingsopdrachten is reflectie echt een must. Laatst moesten kinderen in groepjes een presentatie maken.

Tijdens een reflectiegesprek met een groepje kwam naar voren dat één van de groepsleden de taak niet had uitgevoerd en de anderen dit hadden overgenomen. We bespraken ieders rol en lieten de kinderen zelf nadenken over de aanpak voor de volgende keer. Conclusie was dat iedereen het beter had kunnen doen. Met hun eigen oplossingen deden ze het samen nog een keer. Dat liep perfect.

Wat vinden kinderen er zelf van?

Je ziet kinderen trots zijn op zichzelf als activiteiten of handelingen, met zelfbedachte oplossingen, opeens wel lukken. Het geeft hen zelfvertrouwen en zorgt voor betrokkenheid. Kinderen leggen ook allemaal een portfolio aan met werk waar ze trots op zijn. Daar laten we ze bewust over nadenken. Kleuters zetten er een stempel met een pauw op. Oudere kinderen lichten het toe op een kaartje. Aan het einde van het jaar laten kinderen hun portfolio aan hun ouders zien. Ze vertellen dan ook, aan de hand van een reflectieformulier dat ze hebben ingevuld,

KINDEREN LEREN DAT JE NIET OVERAL GOED IN HOEFT TE ZIJN. FOUTEN MAKEN HOORT ERBIJ, DAAR LEER JE VAN.

hoe het met ze gaat en waar ze volgend jaar aan willen werken. Dat werkt heel goed. Ook omdat kinderen leren dat je niet overal goed in hoeft te zijn. Fouten maken hoort erbij, daar leer je van.

Hoe zetten jullie als team reflectie in?

We gebruiken onder andere kijkwijzers om naar ons eigen (dalton)

onderwijs te kijken. De ene keer doen medewerkers dit zelf, de andere keer komt de daltoncoördinator of de directeur in de klas kijken. Bevindingen en oplossingen worden waar nodig eerst individueel en daarna in het team besproken. Dat versterkt de doorgaande lijn. Op schoolniveau reflecteren we ook. Als we bijvoorbeeld vinden dat een bepaalde aanpak niet goed werkt, dan hebben we het daar met elkaar over. Ons onderwijs wordt er beter en mooier van. We zijn als team heel trots op wat we doen en zien reflecteren als een must om onszelf en de school te blijven ontwikkelen.

KENNISMAKEN?

Neem contact op met Mariëlle van Santen:

050 - 4092079

jonglaren@ckcdrenthe.nl

U bent van harte welkom!

Dalton Kindcentrum Jonglaren is onderdeel van CKC Drenthe.

COLOFON

Tekst: BOP onderzoek en communicatie, Groningen

Foto's: Reyer Boxem

Grafisch ontwerp: Rita Ottink, Kantens